NACIONALINIS KIBERNETINIO SAUGUMO CENTRAS

Spalis 2026

Rekomendacijos dėl kibernetinių atakų prieš šaldymo įrangos valdymo sistemas

Rekomendacijų tikslas

Pastaruoju metu Europoje fiksuojami kibernetiniai incidentai, nukreipti prieš šaldymo įrangos valdymo sistemas. Šių atakų metu piktavaliai nuotoliniu būdu pakeitė įrangos veikimo parametrus, sutrikdė šaldymo procesus ir sukėlė tiesioginių materialinių nuostolių. Ypač didelę riziką kelia iš interneto pasiekiami, nepakankamai apsaugoti ar neatnaujinti įrangos valdikliai. Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos (NKSC) nustatė ir įspėjo šių sistemų valdytojus Lietuvoje, kuriuos pavyko identifikuoti.

Siekdamas sumažinti panašių incidentų riziką, NKSC teikia rekomendacijas, kaip užtikrinti šaldymo įrangos valdymo sistemų saugumą. Pažymėtina, kad šios rekomendacijos aktualios ne tik šaldymo įrangai, bet ir kitoms operacinių technologijų (OT) sistemoms, naudojamoms pramonėje, energetikoje, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūroje, centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, pastatų automatikoje bei kituose sektoriuose.

NKSC REKOMENDUOJA:

- **Riboti ir apsaugoti nuotolinę prieigą**. Užtikrinti, kad OT valdikliai ir jų administravimo sąsajos nebūtų tiesiogiai pasiekiami iš viešojo interneto. Jei nuotolinė prieiga būtina, naudoti VPN su kelių veiksnių autentifikavimu (MFA), riboti prieigą tik įgaliotiems naudotojams ir pakeisti numatytuosius slaptažodžius.
- **Atnaujinti programinę įrangą.** Patikrinti naudojamų valdiklių programinės įrangos versijas ir įdiegti gamintojų saugumo atnaujinimus, pirmiausia pašalinant žinomus kritinius pažeidžiamumus.
- **Segmentuoti tinklus.** Atskirti OT įrangą nuo organizacijos IT tinklų ir ugniasienėmis apriboti ryšius iki būtinų sistemų bei paslaugų.
- **Inventorizuoti ir stebėti OT įrangą.** Nustatyti naudojamus valdiklius, įvertinti jų pasiekiamumą iš interneto ir stebėti neįprastus prisijungimus bei įrangos veikimo parametrų pakeitimus.

NKSC ragina visų šaldymo ir panašių sistemų valdytojus įvertinti naudojamos įrangos saugumo būklę, nustatyti galimas saugumo spragas ir prireikus įgyvendinti atitinkamas apsaugos priemones.